

Akvárium MAGAZIN

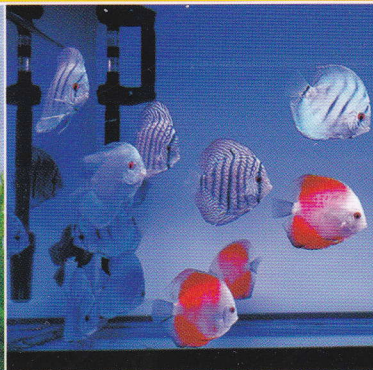
Az Akvaristák Magyarországi Egyesületének hivatalos lapja • 2014. I. negyedév

Brakkvízi
akvárium

Versenyben
a garnélák

Egy csepp
Japán

Pillangó
törpesügér

A leopárdpontyocska

Chapalichthys pardalis, amelyet Álvarez del Villar írt le először 1963-ban. Az első befogott példánya (holotípus) egy 37,4 mm hosszúságú felnőtt nőstény volt, amelyet 1961. 09. 23-án fogtak be.

A *Chapalichthys* szó jelentése „hal a Chapala-tóból”, míg a *pardalis* latin eredetű, jelentése „leopárd foltos”. A leopárdpontyocska, *Chapalichthys pardalis*, természetes élőhelye a mexikói – délnyugati – Michoacan tartomány Tocumbo körzetében található, 40 km-re délre a Chapala-tótól (ahonnan a holotípust regisztrálták); a part menti vizekben, tavakban, folyókban honos. A hímek maximális hosszúsága elérheti a 6,5 cm-t és nőstények esetében a 7 cm hosszúságot.

Ez a *Goodeidae* családba tartozó magashegyi fogaspontyfaj J. Lyons 2011-es felmérései szerint veszélyeztetett, az IUCN Vörös Lista sajnos még nem mérte fel állományát.

Élőhelye:

Természetes élőhelyei a tiszta vizű folyók, patakok, tavak, amelyek mélysége jellemzően nem haladja meg az 1-2 métert, de leginkább a 0,5 m mély vizeket kedvelik. A természetben az altalaj a természetes hordalék, iszap, apró kavics, szikla és görgetegkő (manapság sok helyen már csak beton), így a sáros-homokos aljzatú folyón kövek és ágak alakítanak ki egyedülálló vízi világot. A nő-

vénzetet illetően megtalálhatóak különböző zöldmoszajfajok és szórványosan a torkolatnál a vízi jácint, valamint a *Ceratophyllum*-hínárok és békaszólló fajok alkotják a vegetációt. A források víz hőmérséklete elérheti a 21–24 °C-ot is.

Szín:

Mindkét nem sárgás-zöldesen csillogó ezüstös színű. A hal testén rendszertelenül elszórt fekete foltok láthatók, jelentősebben a test alsó részén. A háti részen kisebb foltok vagy pöttyök találhatóak, a hímekben ez homályosan egymáson elhelyezkedő jellegű. A foltok az oldalvonalon helyezkednek el és oldalt egy szabálytalan csíkot

formáznak. Az úszók a nőstényeken sárgásszürke színűek, a hímeknél sötétszürkék. A farkúszón a hímek esetében egy fényes, határozott sárga csík található, amelyet az úszó sötét részétől egy kis sötét vonal választ el. Az úszók zártak és ezüstös színűek, nem foltosak. A fiatal egyedeken látható oldalt, egyenletesen szétszórva néhány folt.

Étrend:

A hal algát, vízfelszíni növényeket és kovamoszatot eszik, melyek felhalmozódása a felszínre vonzza a rovarokat is. Természetesen a halak ezt sem vetik meg, így végeredményben mindenevő fajok tekinthetjük.

A leopárdpötyöcska most már sajnos szinte csak betonlatú területeken él. Veszélyeztetettnek minősül, mivel az emberek mosási és fürdési szokásai jelentős változást okoztak a természetes előfordulási hely módosulásával. A tiszta vízű folyót több célra is felhasználták, az ivóvíz-kinyeréstől kezdve a ruhatisztításon át az öntözésig. A haszonállatokat is ide hajtották (lovak, szarvasmarhák, sertések), melyek a napsütötte folyóban gázoltak, dagonyáztak, emiatt a folyó jelentősen szennyeződött.

Reprodukciós időszak:

A halnak nagy valószínűséggel hosszú reprodukciós időszaka van, mivel szeptember 23-án

fogtak be 13 mm-es egyedeket (Álvarez del Villar, 1963), 18 mm-es pedig február 17-én; és „minden méretet” észlelt április 20-án Kingston (1979). A 18 mm és 19 mm méretű egyedek befogása kora januárban és késő májusban arra utal, hogy a halnak elnyújtott párzási időszaka van (Álvarez del Villar, 1963).

Akváriumi tartása:

Mivel aránylag nagy termetű és mozgékony faj, ezért tágas medencére van szükségük. 80 literes akvárium a minimális méret néhány halhoz, egy kis csapat esetében viszont legjobb a 100-120 literes medencében történő elhelyezés. Akváriumi tartása manapság nagy ritkaság, annak

ellenére, hogy a hal tartása és szaporítása sem nehéz. Fontos, hogy akváiumi gondozása során változó hőmérsékletet biztosítsunk neki, ami soha ne haladja meg a 24 °C-ot. Az optimális víz hőfok 17-21 °C között van, és legyen sűrű az akvárium növényzete. Nyáron kültéri medencében gondozhatóak. Lassan növő halfaj, a hímek kiszínesedése viszonylag későn következik be, de érdekes is egyben, a sárga félhold nem egyszere

jelenik meg, hanem a farok végének közepe táján tűnik fel egy sárga folt, amely aztán fokozatosan élénkül és terjeszkedik a szélek felé.

Az ivadékok mozgékonyasága és reakciókészsége nem túl jó. Lassúságuk miatt nagyobb számban pusztultak el párnapos korukban a közös medencében, viszont a külön tett ivadékok gond nélkül felnőttek. Érdekes szülőketrecet alkalmazni náluk, vagy az ivadékokat

minél gyorsabban lehalászní. Nagyon szeretik az élő eleséget (vízibolha, vörös szúnyoglárva, *Tubifex*), törekedjünk halainkat jobbára ezekkel etetni.

Egyedfejlődése során sokáig összetéveszthető a lepkepontyocskával (*Ameba splendens*), a két fajt sose tartsuk együtt, ivadékaikat is külön neveljük, ha mindkét fajt tenyészjük.

Szöveg: Bertalan Mirtill,
Dohanek Veronika,
Valacsai Filippa
Fotó: Reinhard Seidl,
Akvárium Magazin

FELHASZNÁLT IRODALOM:

Michael Köck: Erhaltungszucht Mexikanischer Hochlandkärpflinge (DATZ)
Günther Schleussner: Die Hochlandkärpflinge – verkannte Schönheiten aus dem Land der Azteken (Aqualog News)

<http://www.goodeidworkinggroup.com/chapalichthys-pardalis>

<http://www.ame-poecilia.akvarium-magazin.hu/index.php?c=23>